

اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی تهران

معاونت بررسی های اقتصادی

عنوان

بودجه سال ۱۳۹۵ کل کشور از منظر بخش خصوصی

نگارنده:

پیام نوروزی

تاریخ (خرداد ماه ۱۳۹۵)

فهرست مطالب

مقدمه	۳
۱. منابع بودجه کل کشور در قانون بودجه سال ۱۳۹۵ کل کشور	۴
۲. منابع عمومی دولت در قانون بودجه	۵
۳. درآمدهای نفتی در قانون بودجه	۸
۴. درآمدهای مالیاتی در قانون بودجه	۹
۵. مصارف عمومی دولت در قانون بودجه	۱۰
۶. تبصره‌های مهم برای بخش خصوصی در قانون بودجه سال ۱۳۹۵ کل کشور	۱۱
۷. منابع	۲۴

مقدمه

قانون بودجه کل کشور در سال ۱۳۹۵ در مقایسه با قوانین بودجه قبلی، از شرایط نسبتاً متفاوتی برخوردار است. از یک سو رفع تحریم های مالی و اقتصادی بین المللی، انتظارات جامعه را نسبت به دولت افزایش داده اما از طرف دیگر کاهش قیمت نفت خام محدودیت هایی را برای بودجه دولت فراهم آورده است.

بر اساس ماده یک قانون محاسبات عمومی کشور، بودجه کل کشور برنامه مالی دولت است که برای یکسال مالی تهیه و حاوی پیش بینی درآمدها و سایر منابع تامین اعتبار و برآورد هزینه ها برای انجام عملیاتی که منجر به نیل سیاستها و به هدف های قانونی کشور، می باشد.

لذا می توان بودجه را به عنوان یکی از مهمترین اسناد قانونی کشور محسوب نمود که نه تنها قواعد سیاست مالی کشور را طی یک سال مشخص می نماید بلکه برخی تصمیمات مهم در سیاست پولی کشور از جمله برآورد تقریبی نرخ ارز نیز در آن قابل مشاهده است.

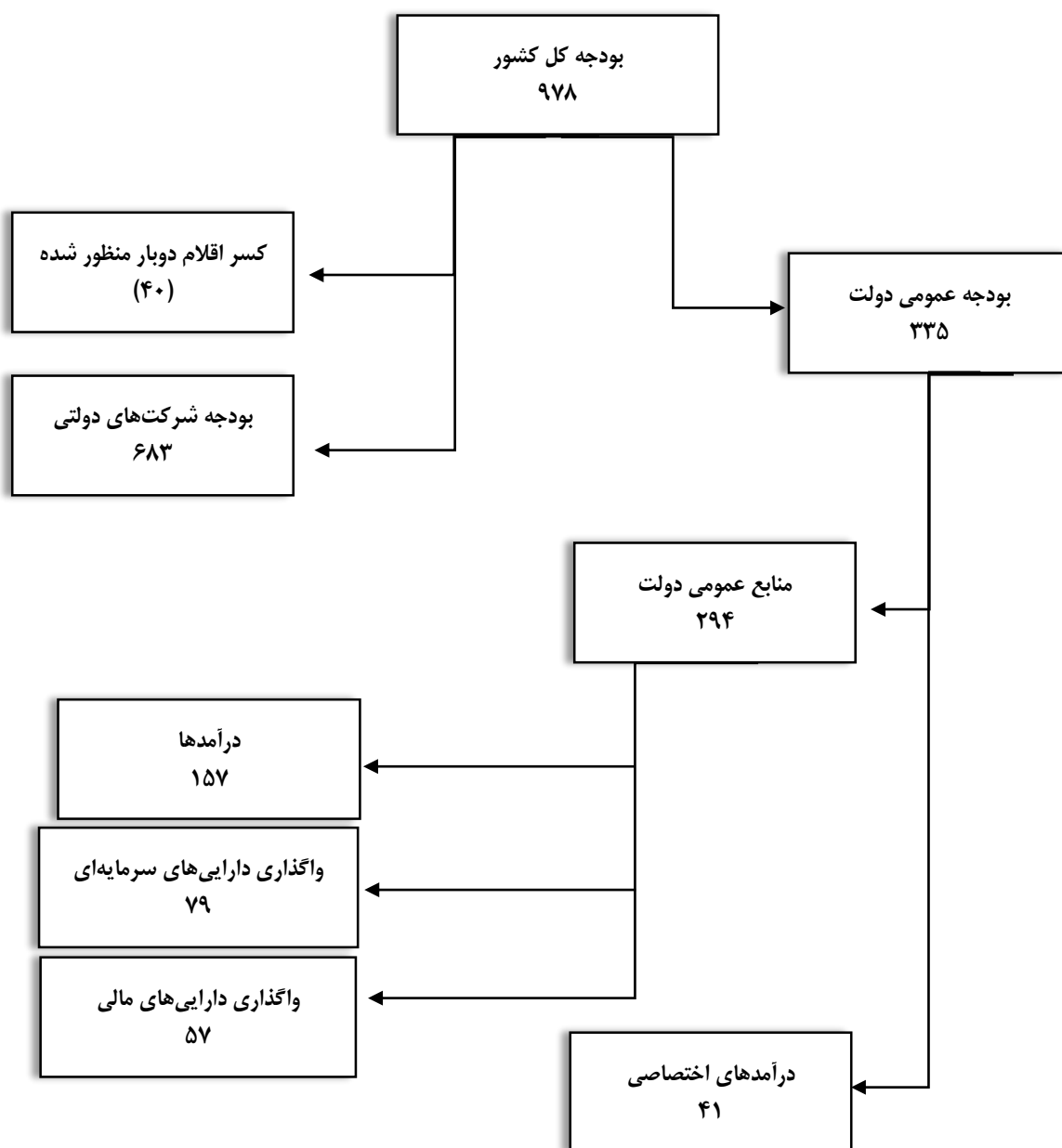
انتظار برای رفع تحریم های مالی و اقتصادی و تحقق درآمدهای حاصل از آن موجب شد که دولت نتواند لایحه بودجه سال ۱۳۹۵ را در تاریخ ۱۵ آذر به مجلس ارائه کرده و این زمان تا ۲۷ دی ماه ۱۳۹۴ به طول انجامید. مجلس شورای اسلامی با توجه به وجود انتخابات مجلس در تاریخ ۷ اسفند ماه نیاز به زمان بیشتری برای تصویب قانون بودجه سال ۱۳۹۵ کل کشور داشت. از این رو لایحه بودجه دو دوازدهم به مجلس ارائه شد و به دولت اجازه داده شد در دو ماهه اول سال ۱۳۹۵ مطابق احکام و جداول قانونی بودجه سال ۱۳۹۴ کل کشور بر مبنای دو دوازدهم ارقام مصوب آن با رعایت سایر قوانین و مقررات عمل نماید.

این گزارش به طور کلی به دنبال آن است که ابتدا تصویری از قانون بودجه سال ۱۳۹۵ کل کشور ارائه کند. سپس به بررسی امکان پذیری تحقق منابع و مصارف پیش بینی شده در قانون بودجه می پردازد و در پایان تبصره های مهم مرتبط با بخش خصوصی را ذکر می کند.

لازم به ذکر است با توجه به اینکه در قانون بودجه سال ۱۳۹۴ برای بودجه عمومی دولت دو سقف در نظر گرفته شده بود و از آنجایی که شرط تحقق منابع سقف دوم محقق نشده، در مقایسه ارقام لایحه بودجه سال ۱۳۹۵ با قانون سال ۱۳۹۴، سقف نخست بودجه سال ۱۳۹۴ مد نظر قرار گرفته است.

۱- منابع بودجه کل کشور در قانون بودجه سال ۱۳۹۵ کل کشور

منابع بودجه کل کشور متشکل از بودجه عمومی دولت و بودجه شرکت های دولتی در سال ۱۳۹۵ معادل ۹۷۸ هزار میلیارد تومان پیش بینی شده که نسبت به رقم مشابه در قانون بودجه سال ۱۳۹۴ از رشدی معادل ۱۶ درصد برخوردار است. رشد مذکور در ارتباط با بودجه عمومی دولت و شرکت های دولتی به ترتیب برابر با ۲۲ و ۱۴ درصد است. در صورت استمرار روند کاهش نرخ تورم و تحقق ارقام بودجه در سال ۱۳۹۵، رشد حقیقی بودجه، مثبت خواهد بود.

شکل ۱: نمای کلی از منابع بودجه کل کشور در قانون بودجه سال ۱۳۹۵ کل کشور (هزار میلیارد تومان)

۲- منابع عمومی دولت در قانون بودجه

تقریباً یک سوم از بودجه کل کشور را بودجه عمومی تشکیل می دهد. منابع عمومی دولت در قانون بودجه سال ۱۳۹۵ متشکل از درآمدها، واگذاری دارایی های سرمایه ای و واگذاری دارایی های مالی معادل ۲۹۴ هزار میلیارد تومان پیش بینی شده که نسبت به رقم مشابه در قانون بودجه سال ۱۳۹۴ از افزایشی بالغ بر ۲۲ درصد برخوردار است. این در حالی است که رشد مذکور نسبت به پیش بینی عملکرد منابع عمومی دولت در سال ۱۳۹۴ با توجه به عملکرد یازده ماه، معادل ۵۶ درصد است. میزان و سهم هر یک از سه بخش اصلی ذیل منابع عمومی دولت در لایحه و قانون بودجه سال ۱۳۹۵ و قانون بودجه سال ۱۳۹۴ به ضمیمه پیش بینی عملکرد هر بخش در جدول ۱ ارائه شده است:

جدول ۱: منابع عمومی دولت در لایحه و قانون بودجه سال ۱۳۹۵ در مقایسه با قانون سال ۱۳۹۴ (هزار میلیارد تومان و درصد)

شرح	قانون بودجه ۱۳۹۴	لایحه بودجه ۱۳۹۵	قانون بودجه ۱۳۹۵	عملکرد یازده ماه اول سال ۱۳۹۴	پیش بینی تا پایان سال ۱۳۹۴	درصد رشد لایحه ۹۵	درصد رشد قانون ۹۴
درآمدها	۱۲۸.۸	۱۴۹	۱۵۷.۳	۸۸.۹	۹۳.۴	۱۵.۶	۲۲.۱
واگذاری دارایی های سرمایه ای	۵۶.۴	۷۳	۷۹	۵۰.۶	۵۸	۲۹.۴	۴۰
واگذاری دارایی های مالی	۳۴.۷	۴۵.۳	۵۷.۹	۳۰.۴	۳۲.۶	۳۰.۵	۶۶.۸
جمع منابع عمومی دولت	۲۲۰	۲۶۷.۳	۲۹۴.۳	۱۶۹.۹	۱۸۹	۲۱.۵	۳۳.۷

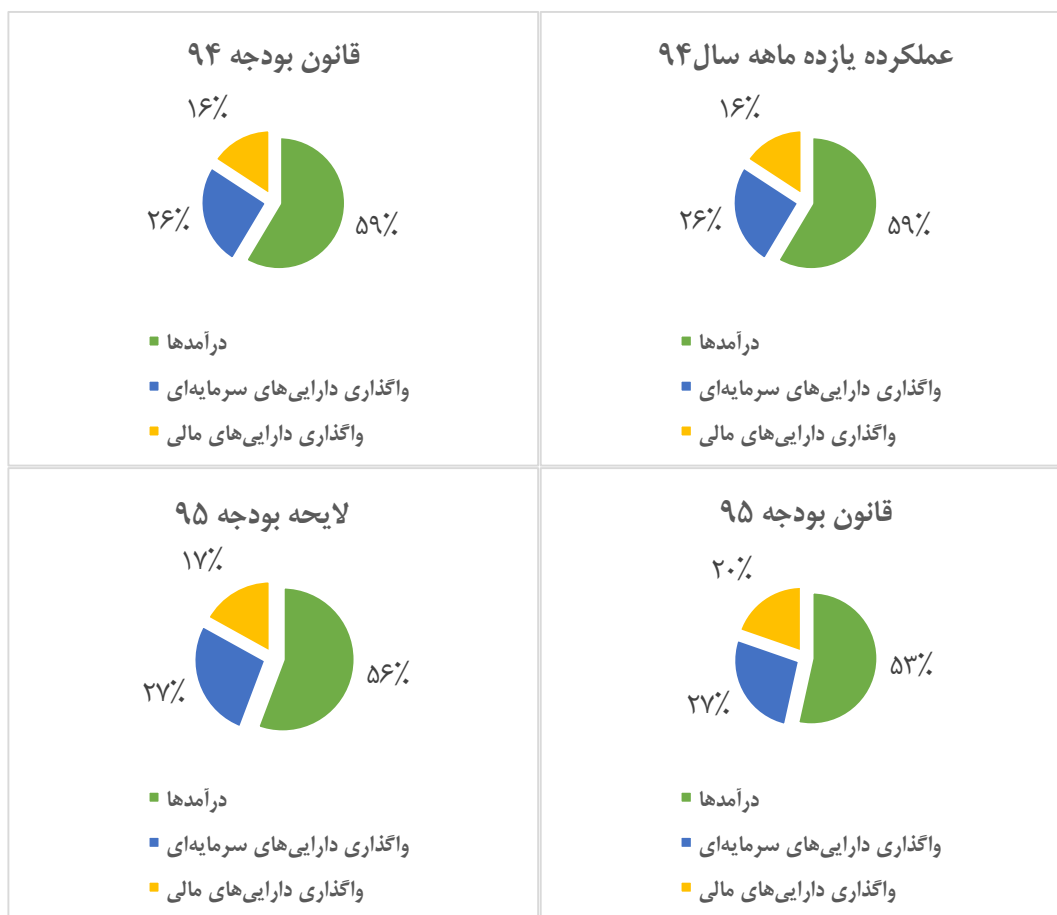
منبع: بانک مرکزی، لایحه و قوانین بودجه سال ۹۴ و ۹۵ کل کشور، محاسبات گزارش

طبق جدول ۱، در قانون بودجه سال ۱۳۹۵ پیش بینی شده است که درآمدهایی که دولت در سال آینده بدست می آورد حدود ۱۵۷ هزار میلیارد تومان باشد. همچنین طبق قانون بودجه پیش بینی شده است که دولت حدود ۷۹ هزار میلیارد تومان از طریق فروش دارایی های سرمایه ای که سهم اصلی آن درآمدهای نفت است، به دست آورد. علاوه بر درآمدهای مذکور، پیش بینی شده است که دولت حدود ۵۸ هزار میلیارد تومان از طریق واگذاری دارایی های مالی بدست آورد. پیش بینی عملکرد منابع عمومی دولت در سال ۱۳۹۴ با توجه به عملکرد یازده ماهه حدود ۱۸۹ هزار میلیارد تومان است. لذا بعید است که دولت به یکباره از حدود ۱۸۹ هزار میلیارد تومان منابع امسال به حدود ۲۹۴ هزار میلیارد تومان منابع در سال ۹۵؛ رشد ۵۶ درصد، دست پیدا کند، زیرا در بخش درآمدهای نفت، یا درآمدهای مالیاتی و یا فروش اوراق مالی تغییرات قابل ملاحظه ای پیش بینی نمی شود و در واقع پیش بینی منابع در قانون بودجه دچار بیش برآوردی بوده و بلندپروازانه بنظر می رسد.

شکل ۲ سهم هر یک از سه جزء عمده منابع عمومی دولت را در قانون بودجه نشان می دهد. همان طور که مشاهده می شود در سال ۱۳۹۵ پیش بینی می شود ۵۳ درصد از منابع از طریق درآمدهای دولت، ۲۷ درصد از طریق واگذاری دارایی های سرمایه ای و ۲۰ درصد از طریق واگذاری های دارایی های مالی تأمین می شود. نکته قابل توجه در قانون بودجه سال ۱۳۹۵ آن است که سهم واگذاری دارایی های مالی (فروش اوراق مشارکت، اسناد خزانه و صکوک) از ۱۶ درصد در قانون بودجه

معاونت بررسی های اقتصادی

سال ۱۳۹۴ به ۲۰ درصد در سال ۱۳۹۵ رسیده است که نشان می دهد سهم تامین مالی دولت از بازار بدهی در بودجه سال ۱۳۹۵ افزایش یافته است.

شکل ۲: سهم اجزای عمده منابع عمومی دولت در سال ۱۳۹۴ و ۱۳۹۵.

در قانون بودجه سال ۱۳۹۵، درآمدهای مالیاتی، درآمد حاصل از مالکیت دولت (شامل سود سهام شرکت های دولتی و سایر منابع حاصل از مالکیت دولت)، منابع حاصل از نفت و فرآورده های نفتی، منابع حاصل از واگذاری شرکت های دولتی و منابع حاصل از فروش اسناد خزانه اسلامی و اوراق مشارکت مهمترین بخش های منابع عمومی دولت را به خود اختصاص می دهند.

اجزای مذکور در سال ۱۳۹۴ و همچنین روند آنها در لایحه و قانون بودجه سال ۱۳۹۵ به شرح جدول ۲ ارائه شده است:

معاونت بررسی های اقتصادی

جدول ۲: اجزای منابع عمومی دولت در لایحه و قانون بودجه سال ۱۳۹۵ و قانون بودجه سال ۱۳۹۴.

(هزار میلیارد تومان و درصد)

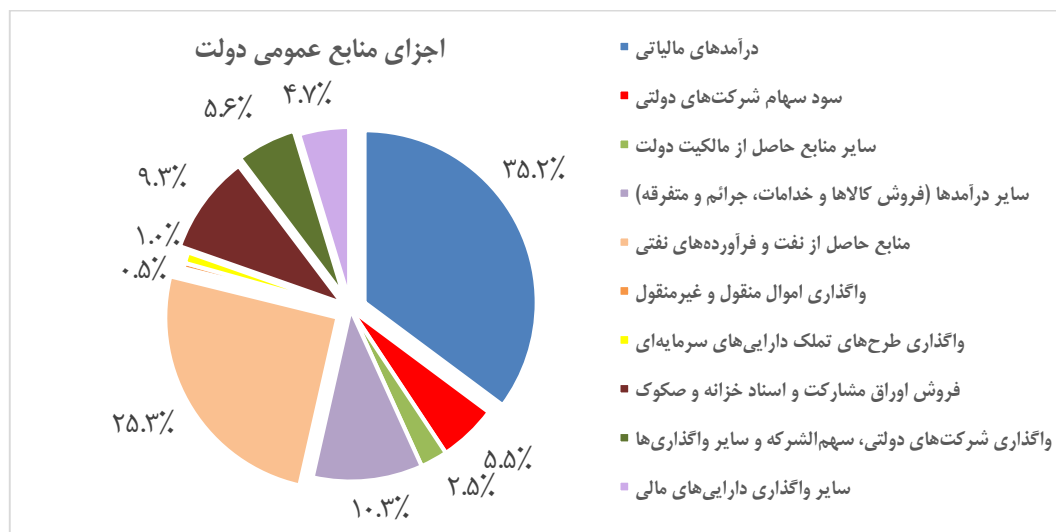
شرح	قانون بودجه ۱۳۹۴	لایحه بودجه ۱۳۹۵	قانون بودجه ۱۳۹۵	عملکرد نه ماه اول سال ۱۳۹۴	پیش بینی تا پایان سال ۱۳۹۴	درصد رشد لایحه ۹۵ نسبت به قانون ۹۴	درصد رشد قانون ۹۵ نسبت به قانون ۹۴
درآمدهای مالیاتی	۸۸.۴	۱۰۱.۱	۱۰۳.۶	۵۰.۸	۷۵.۶	۱۴.۴	۱۵.۴
سود سهام شرکت های دولتی	۱۳.۶	۱۴.۴	۱۶.۲	۵.۶	۹	۵.۹	۱۷.۶
سایر منابع حاصل از مالکیت دولت	۸.۱	۷.۵	۷.۵	۳.۵	۴.۷	-۷.۴	-۷.۴
سایر درآمدها (فروش کالاها و خدمات، جرائم و متفرقه)	۱۸.۷	۲۶	۳۰.۴	۱۰.۸	۱۶.۵	۳۹	۷۱.۱
منابع حاصل از نفت و فرآورده های نفتی	۵۳.۷	۶۸.۵	۷۴.۵	۴۵.۳	۵۳.۷	۲۷.۶	۳۸.۷
واگذاری اموال منقول و غیرمنقول	۱.۷	۱.۵	۱.۵	۰.۲	۱.۷	-۱۱.۸	-۱۱.۸
واگذاری طرح های تملک دارایی های سرمایه ای	۱	۳	۳	۰	۰	۲۰۰	۲۰۰
فروش اوراق مشارکت و اسناد خزانه و صکوک	۱۱	۲۷.۵	۲۷.۵	۷.۵	۱۱.۶	۱۵۰	۱۵۰
واگذاری شرکت های دولتی، سهم الشرکه و سایر واگذاری ها	۱۸.۱	۱۶.۵	۱۶.۵	۶.۵	۱۴.۱	-۸.۸	-۸.۸
سایر واگذاری دارایی های مالی	۵.۷	۱.۳	۱۳.۸	۰.۵	۲.۱	۱۴۲.۱	-۷۷.۲
جمع منابع عمومی دولت	۲۲۰	۲۶۷.۴	۲۹۴.۳	۱۳۰.۷	۱۸۹	۳۳.۸	۲۱.۵

منبع: بانک مرکزی، لایحه و قوانین بودجه سال ۹۴ و ۹۵ کل کشور، محاسبات گزارش.

** اطلاعات عملکرد نه ماهه این جدول بر اساس نشریه نماگرهای اقتصادی بانک مرکزی که در زمان تهیه گزارش تا فصل سوم سال ۱۳۹۴ موجود بوده، تهیه شده است. این اطلاعات در گزارش های مالی دولت در بخش مالی و بودجه بانک مرکزی موجود نیست.

سهم مهم ترین بخش های منابع عمومی دولت در شکل ۳ نمایش داده شده است. همان طور که در این شکل مشاهده می شود بیشترین سهم منابع عمومی دولت را درآمدهای مالیاتی و منابع حاصل از نفت و فرآورده های نفتی به ترتیب با ۳۵،۲ درصد و ۲۵،۳ درصد تشکیل می دهد. با توجه به این که ۶۰ درصد از منابع عمومی دولت از این دو محل تأمین می شود، در بخش های بعدی این دو جزء توضیح داده شده است.

معاونت بررسی های اقتصادی

شکل ۳: سهم اجزاء منابع عمومی دولت در قانون بودجه سال ۱۳۹۵ کل کشور

۳- درآمدهای نفتی در قانون بودجه

نحوه ورود منابع حاصل از نفت همیشه یکی از چالش بر انگیزترین موضوعات در نظام بودجه ریزی کشور است. این مسئله موجب شده که عملاً یکی از مبانی برآورد نرخ ارز رسمی کشور، نرخ ارز محاسباتی باشد که در قانون بودجه کشور برای تعیین معادل ریالی درآمدهای صادراتی نفت استفاده می شود. در صورتی که نرخ ارز یکی از مهمترین موضوعات در سیاست گذاری ارزی کشور بوده و سیاست نرخ ارز می باید در سازگاری با سایر سیاست های تجاری و پولی کشور تنظیم شود.

در قانون بودجه سال ۱۳۹۵ ارقام مبنای محاسبات برآورد منابع حاصل از نفت به این شرح است: قیمت هر بشکه نفت خام و میعانات گازی ۴۰ دلار، نرخ برابری دلار معادل ۲۹۹۸۷ ریال، صادرات نفت خام و میعانات گازی ۲,۲۴ میلیون بشکه در روز و فروش میعانات گازی به پتروشیمی ها ۱۲۰ هزار بشکه در روز.

سهم دولت از درآمدهای نفتی در لایحه بودجه سال ۱۳۹۵ (۲۰ درصد سهم صندوق توسعه ملی و ۱۴,۵ درصد سهم شرکت ملی نفت از منابع صادراتی کم می شود) حدود ۶۸,۵ هزار میلیارد تومان است. این رقم در قانون بودجه افزایش یافته و به ۷۴,۵ میلیارد تومان رسیده است که دلیل تغییر آن نسبت به لایحه بودجه ۹۵، افزودن طلب نفتی ایران به این بخش است که در لایحه بودجه در بخش درآمدهای متفرقه پیش بینی شده بود. گفتنی است در حال حاضر (خرداد ۹۵) قیمت سبد نفتی اوپک نزدیک به ۴۴ دلار است که در صورتی که اگر قیمت نفت تا پایان سال ۱۳۹۵ در این حوالی بماند، احتمال تحقق درآمدهای نفتی بودجه تقویت می شود.

شایان ذکر است وفق گزارش ماه می ۲۰۱۶ سازمان اوپک، تولید نفت خام ایران از میانگین ۳,۱۵ میلیون بشکه در روز در سال ۲۰۱۵ به ۳,۴ میلیون بشکه در ماه آوریل ۲۰۱۶ افزایش یافته که دارای رشد ۷,۸ درصدی بوده است. صرف نظر از روند تغییر قیمت نفت خام، ادامه روند افزایش تولید و صادرات نفت خام ایران، درجه اطمینان از تحقق درآمدهای بودجه از محل افزایش صادرات را بهبود خواهد داد.

۴- درآمدهای مالیاتی در قانون بودجه

در قانون بودجه سال ۱۳۹۵ معادل ۱۰۳ هزار میلیارد تومان به عنوان درآمدهای مالیاتی (منابع عمومی) پیش‌بینی شده است. این رقم نسبت به رقم درآمدهای مالیاتی مصوب در قانون بودجه سال ۱۳۹۴ رشدی معادل ۱۵ درصد داشته است. این در حالی است که تا پایان بهمن ماه سال ۱۳۹۴ تنها ۶۵ هزار میلیارد تومان مالیات اخذ شده است.

با توجه به عملکرد یازده ماهه سال ۱۳۹۴، پیش‌بینی می‌شود تا پایان سال ۱۳۹۴ حدود ۷۵ هزار میلیارد تومان درآمد مالیاتی محقق شود. با توجه به اینکه درآمد مالیاتی هر سال در بخش مالیات‌های مستقیم بر اساس عملکرد سال قبل بنگاه‌ها دریافت می‌شود تحقق ۱۰۳ هزار میلیارد تومانی درآمدهای مالیاتی در سال ۱۳۹۵ بدلیل رکود اقتصادی سال ۱۳۹۴، ضعیف و دور از دسترس به نظر می‌رسد.

ترکیب درآمدهای عمومی مالیاتی در جدول ۳ نمایش داده شده است. همانطور که مشاهده می‌شود سه جزء مالیات اشخاص حقوقی غیر دولتی، مالیات بر ارزش افزوده و مالیات بر واردات تقریباً حدود ۷۰ درصد درآمدهای مالیاتی را شامل می‌شوند. با توجه به عدم تغییر نرخ مالیات بر ارزش افزوده و تعرفه‌های وارداتی در سال ۹۵ و عدم اجرای صحیح قانون جامع مالیاتی، انتظار نمی‌رود تغییر چندانی در درآمدهای مالیاتی ایجاد شود.

در قانون بودجه سال ۱۳۹۵، قانون آزمایشی مالیات بر ارزش افزوده یکسال دیگر تمدید شد. نرخ این نوع از مالیات نیز همانند سال گذشته ۹ درصد باقی ماند. همچنین درآمدهای کمتر از ۱۵٫۶ میلیون تومان در سال معاف از پرداخت مالیات بر درآمد شدند و اصلاحات قانون مالیات‌های مستقیم نیز در سال ۱۳۹۵ اجرایی شد.

جدول ۳: ترکیب درآمدهای عمومی مالیاتی در قانون بودجه سال‌های ۱۳۹۴، ۱۳۹۵. (هزار میلیارد تومان و درصد)

شرح	قانون بودجه ۱۳۹۴	لایحه بودجه ۱۳۹۵	قانون بودجه ۱۳۹۵	عملکرد یازده ماه اول سال ۱۳۹۴	پیش‌بینی تا پایان سال ۱۳۹۴	درصد رشد لایحه ۹۵ نسبت به قانون ۹۴	درصد رشد قانون ۹۵ نسبت به قانون ۹۴
مالیات اشخاص حقوقی غیر دولتی	۲۰٫۷	۲۲٫۷۱	۲۲٫۷۴	۱۶٫۴	۲۰	۱۳	۱۳٫۲
مالیات اشخاص حقوقی	۲۹٫۸	۳۲٫۶	۳۳٫۴	۲۱٫۹	۲۵	۹٫۴	۱۲٫۱
مالیات بر درآمد	۱۱٫۵	۱۴٫۱	۱۴٫۱	۱۰٫۴	۱۱٫۴	۲۲٫۶	۲۲٫۶
مالیات بر ثروت	۲٫۳	۲٫۵	۲٫۵	۲٫۱	۲٫۲	۸٫۷	۸٫۷
مجموع مالیات‌های مستقیم	۴۳٫۸	۴۹٫۲	۵۰	۳۴٫۴	۳۸٫۶	۱۲٫۳	۱۴٫۲
مالیات بر ارزش افزوده	۲۴٫۸	۲۹٫۸	۲۹٫۸	۱۸	۲۰	۲۰٫۱	۲۰٫۱
مالیات بر کالا و خدمات	۳۰٫۸	۳۶٫۷	۳۶٫۷	۲۲٫۱	۲۵	۱۹٫۲	۱۸٫۲
مالیات بر واردات	۱۳٫۷	۱۵٫۱	۱۶٫۹	۸٫۹	۱۲	۱۰٫۲	۱۰٫۹
مجموع مالیات‌های غیر مستقیم	۴۴٫۵	۵۱٫۸	۵۳٫۶	۳۱	۳۷	۱۶٫۴	۱۶
کل مالیات‌ها	۸۸٫۳	۱۰۱٫۱	۱۰۳٫۶	۶۵٫۴	۷۵٫۶	۱۴٫۵	۱۵٫۱

منبع: بانک مرکزی، لایحه و قوانین بودجه سال ۹۴ و ۹۵ کل کشور، محاسبات گزارش.

معاونت بررسی های اقتصادی

*درآمدهای مالیاتی به دو بخش مالیات های مستقیم و غیرمستقیم تقسیم می شوند. مالیات های مستقیم به سه بخش مالیات اشخاص حقوقی، مالیات بر درآمد و مالیات بر ثروت و مالیات های غیرمستقیم به دو بخش مالیات بر کالا و خدمات و مالیات بر واردات تقسیم می شود. مالیات اشخاص حقوقی غیر دولتی جزئی از مالیات اشخاص حقوقی و مالیات بر ارزش افزوده جزئی از مالیات بر کالا و خدمات است. در اینجا به دلیل اهمیت این مالیات ها برای بخش خصوصی به صورت جداگانه نیز آورده شده اند.

۵- مصارف عمومی دولت در قانون بودجه

مصارف عمومی دولت از سه بخش هزینه ها، طرح عمرانی (طرح های تملک دارایی های سرمایه ای) و پرداخت بدهی های دولت (تملك دارایی های مالی) تشکیل می شود. در قانون بودجه پیش بینی شده ۲۹۴ هزار میلیارد تومان برای اقلام مذکور هزینه شود. در این میان هزینه های دولت حدود ۲۱۳ میلیارد تومان در نظر گرفته شده است که شامل حقوق و دستمزد، بازنشستگی رفاه اجتماعی، یارانه و سایر موارد می شود. برای تملک دارایی های سرمایه ای (طرح های عمرانی) حدود ۵۷ هزار میلیارد تومان پیش بینی شده است که تحقق آن با توجه به عملکرد ۲۱ هزار میلیارد تومانی طی یازده ماهه ۱۳۹۴، دور از واقعیت به نظر می رسد. زیرا در عمل ابتدا هزینه های جاری پرداخت شده (بیشتر هزینه های جاری اجتناب ناپذیرند) و سپس اعتبارات عمرانی پرداخت می شود. همچنین پیش بینی شده است که دولت حدود ۲۳ هزار میلیارد تومان از بدهی های خود (بدهی بابت اصل و سود اوراق مشارکت و ...) را پرداخت کند. اقلام عمده مصارف عمومی دولت در قانون بودجه سال ۱۳۹۵ در جدول ۴ نمایش داده شده است. همان طور که مشاهده می شود میزان تحقق هزینه های جاری دولت که معمولاً از چسبندگی بالایی نیز برخوردار است، بیشتر از عملکرد هزینه های عمرانی است لذا بنظر می رسد برای دولت، پرداخت هزینه های جاری اولویت بالاتری در مقایسه با هزینه های عمرانی دارد.

در رابطه با عملکرد تملک دارایی های مالی که عمدتاً مربوط به پرداخت اصل و سود اوراق مشارکت است، دولت تا بهمن ۱۳۹۴ تنها ۱۰۰ میلیون تومان از اصل و سود اوراق مشارکت خود را پرداخت کرده است.

جدول ۴: مصارف عمومی دولت در لایحه و قانون بودجه سال ۱۳۹۵ در مقایسه با قانون بودجه سال ۱۳۹۴ (هزار میلیارد تومان و درصد)

شرح	قانون بودجه ۱۳۹۴	لایحه بودجه ۱۳۹۵	قانون بودجه ۱۳۹۵	عملکرد یازده ماه اول سال ۱۳۹۴	پیش بینی تا پایان سال ۱۳۹۴	درصد رشد لایحه ۹۵ نسبت به قانون ۹۴	درصد رشد قانون ۹۵ نسبت به قانون ۹۴
هزینه ها	۱۶۳.۱	۱۹۷.۱	۲۱۳.۷	۱۴۸.۶	۱۵۹.۹	۲۰.۸	۳۱
تملك دارایی های سرمایه ای	۴۷.۳	۵۹.۷	۵۷.۴	۲۱.۲	۲۹	۲۶.۲	۲۱.۳
تملك دارایی های مالی	۹.۶	۱۰.۵	۲۳.۱	۰.۱	۰.۱	۹.۳	۱۴۰.۶
جمع مصارف عمومی دولت	۲۲۰	۲۶۷.۳	۲۹۴.۳	۱۶۹.۹	۱۸۹	۲۱.۵	۳۳.۷

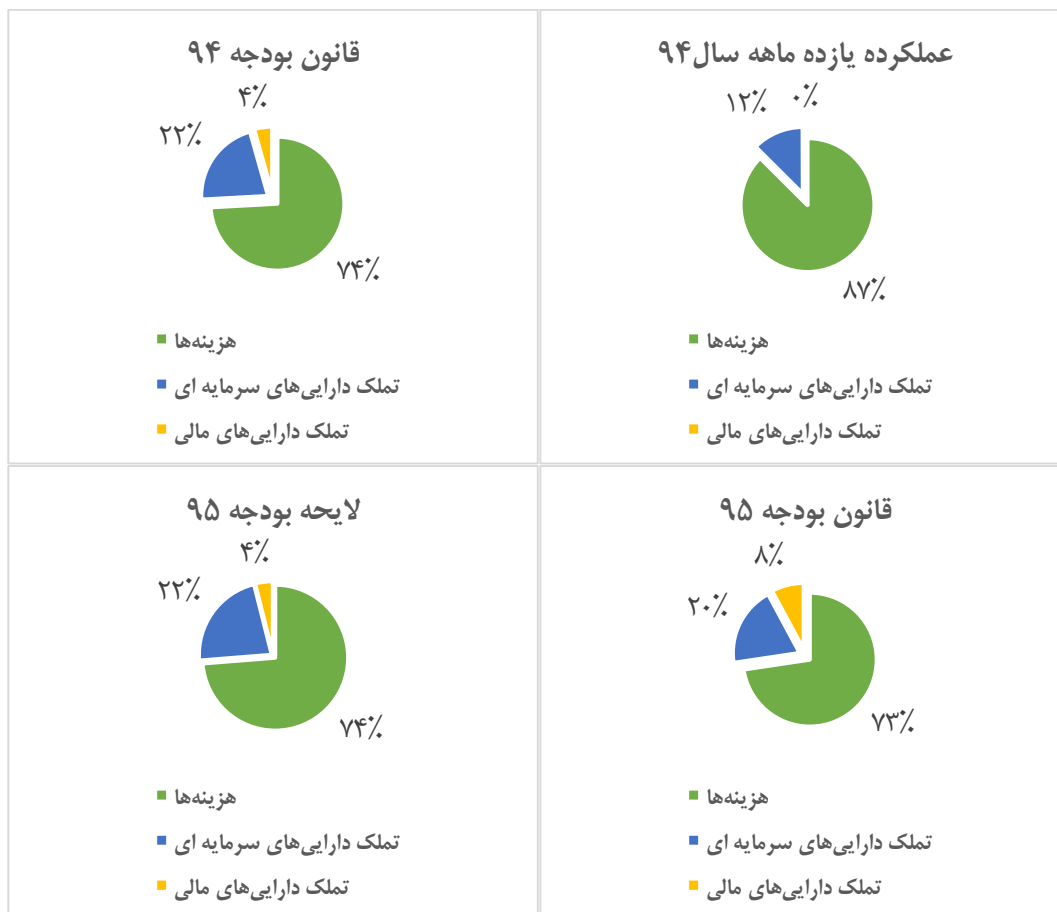
منبع: بانک مرکزی، لایحه و قوانین بودجه سال ۹۴ و ۹۵ کل کشور، محاسبات گزارش.

شکل ۴ سهم هر یک از سه جزء عمده مصارف عمومی دولت را در قانون بودجه نشان می دهد. در بودجه سال ۱۳۹۵، معادل ۷۳ درصد از مصارف عمومی دولت به اعتبارات هزینه ای اختصاص یافته است. این سهم برای عملکرد یازده ماه سال ۱۳۹۴ حدود ۸۷ درصد بوده است.

معاونت بررسی های اقتصادی

در بودجه سال ۱۳۹۵، سهم اعتبارات تملک دارایی های سرمایه ای از مصارف عمومی دولت حدود ۲۰ درصد است. در صورتی که سهم اعتبارات مذکور در عملکرد یازده ماهه سال ۱۳۹۴، حدود ۱۲ درصد بوده است.

همچنین در بودجه سال ۱۳۹۵، سهم اعتبارات تملک دارایی های مالی از مصارف عمومی دولت حدود ۸ درصد است. در صورتی که سهم اعتبارات مذکور در عملکرد یازده ماهه سال ۱۳۹۴، کمتر از یک درصد بوده است.

شکل ۴: سهم اجزای عمده مصارف عمومی دولت در بودجه سال ۱۳۹۴ و ۱۳۹۵.

۶- تبصره های مهم برای بخش خصوصی در قانون بودجه سال ۱۳۹۵ کل کشور

در این بخش تبصره های اثر گذار بر بخش خصوصی در ماده واحده قانون بودجه سال ۱۳۹۵ کل کشور نمایش داده شده است.

تبصره ۱-

الف- در سال ۱۳۹۵ سهم شرکت دولتی تابعه ذی ربط وزارت نفت موضوع بند (الف) ماده (۱) قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲) مصوب ۱۳۹۳/۱۲/۴، چهارده و نیم درصد (۱۴/۵٪) تعیین می شود و سود حاصل از آن معاف از تقسیم سود سهام دولت است.

معاونت بررسی های اقتصادی

ب- سهم صندوق توسعه ملی موضوع بند (ب) ماده (۱) قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲)، بیست درصد (۲۰٪) تعیین می شود. بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران موظف است بیست درصد (۲۰٪) منابع حاصل از ارزش صادرات نفت، گاز طبیعی و فرآورده های نفتی را به حساب صندوق توسعه ملی واریز کند. مبالغ مذکور به صورت ماهانه واریز و از ماه یازدهم سال محاسبه و تسویه می شود.

سهم این صندوق از صادرات فرآورده های نفتی براساس سازوکار ماده (۱۳) قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور تعیین می شود.

ج- به وزارت نفت از طریق شرکت دولتی تابعه ذی ربط اجازه داده می شود با تصویب شورای اقتصاد به منظور سرمایه گذاری در طرح های نفت و گاز با اولویت میادین مشترک نسبت به انتشار اوراق مشارکت ارزی- ریالی از طریق بازار سرمایه در سقف پنجاه هزار میلیارد (۵۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال با تضمین بازپرداخت اصل و سود این اوراق توسط وزارت نفت از محل افزایش تولید همان میادین نسبت به ارقام مصوب همان سال اقدام کند.

د- وزارت نفت از طریق شرکت تابعه ذی ربط مکلف است نسبت به نوسازی و توسعه شبکه خطوط لوله انتقال نفت خام و میعانات گازی و فرآورده های نفتی و تأمین منابع مالی سهم دولت در توسعه پالایشگاه ها و زیرساخت های تأمین، ذخیره سازی و توزیع فرآورده اقدام کند و منابع مورد نیاز را از محل افزایش پنج درصد (۵٪) به قیمت هر لیتر فرآورده های نفتی شامل بنزین، نفت سفید، نفت گاز، نفت کوره، گاز مایع و سوخت هواپیما تأمین و پس از واریز به خزانه داری کل کشور تا سقف پانزده هزار میلیارد (۱۵,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال به مصرف برساند. این منابع جزء درآمد شرکت محسوب نمی شود و مشمول مالیات با نرخ صفر می باشد.

ه- وزارت نفت موظف است از طریق شرکتهای دولتی تابعه ذی ربط معادل ریالی دو میلیون تن قیر رایگان تا سقف مبلغ بیست و چهار هزار میلیارد (۲۴,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال به نسبت شصت و دو درصد (۶۲٪) در اختیار وزارت راه و شهرسازی جهت روکش آسفالت و آسفالت راههای روستایی و بیست درصد (۲۰٪) در اختیار بنیاد مسکن انقلاب اسلامی جهت آسفالت معابر و بهسازی روستاها و انجام پروژه های مشارکتی با دهیاری ها و پانزده درصد (۱۵٪) در اختیار وزارت کشور (سازمان شهرداری ها و دهیاری های کشور) جهت آسفالت معابر شهرهای با جمعیت زیر پنجاه هزار نفر و سه درصد (۳٪) جهت نوسازی مدارس در اختیار وزارت آموزش و پرورش (سازمان نوسازی و توسعه و تجهیز مدارس) قرار دهد و در حساب های فی مابین خود و خزانه داری کل کشور اعمال و با آن تسویه کنند. وزارت نفت تا پایان سال مالی ۱۳۹۵ نسبت به تحویل کامل قیر اقدام می کند.

و- وزارت نفت از طریق شرکت دولتی تابعه ذی ربط مجاز است به منظور اجرای خطوط گازرسانی به شهرها و روستاها تا مبلغ سه هزار میلیارد (۳,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال برای استان سیستان و بلوچستان و تا مبلغ دو هزار میلیارد (۲,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال برای شرق هرمزگان از محل ماده (۱۲) قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور مصوب ۱۳۹۴/۲/۱ به پروژه های مربوط اختصاص دهد.

تبصره ۲-

الف- به دولت اجازه داده می شود در سال ۱۳۹۵ مصارف مربوط به واگذاری بنگاه های دولتی موضوع جزء (۲) بند (د) سیاست های کلی اصل چهارم (۴۴) قانون اساسی را از طریق جدول شماره (۱۳) این قانون و بدهی خود به

معاونت بررسی های اقتصادی

بخشهای خصوصی و تعاونی و نهادهای عمومی غیردولتی را از محل واگذاری سهام و سهم‌الشرکه متعلق به دولت و مؤسسات و شرکت‌های دولتی به استثنای موارد مندرج در جزء (۲) بند (د) سیاست‌های کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی را از طریق جدول شماره (۱۸) این قانون پرداخت کند.

ب- به منظور نظارت بیشتر بر بنگاه‌های در حال واگذاری در سال ۱۳۹۵ و همچنین بنگاه‌های واگذار شده به صورت کنترلی، اسامی این بنگاه‌ها از سوی سازمان خصوصی‌سازی به سازمان ثبت اسناد و املاک کشور و بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران اعلام می‌شود. سازمان ثبت اسناد و املاک کشور مکلف است ثبت صورتجلسات مجامع عمومی و هیأت مدیره و همچنین دخل و تصرف در اموال و املاک بنگاه‌های مزبور را پس از اخذ مجوز کتبی از سازمان خصوصی‌سازی انجام دهد. بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران نیز موظف است طی دستورالعمل اعلامی به بانک‌ها و مؤسسات اعتباری خصوصی و دولتی، اعطای هرگونه تسهیلات به بنگاه‌های مذکور را مشروط به اخذ مجوز از سازمان خصوصی‌سازی نماید.

ج- رعایت ماده (۴) قانون الحاق تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲) در مورد شرکت‌های در حال واگذاری در سال ۱۳۹۵ الزامی است.

تبصره ۳-

با توجه به تمدید مدت اجرای قانون برنامه پنجساله پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران و با رعایت مصوبه شماره ۶۶۶۳۱/۰۱۰۱ مورخ ۱۳۸۹/۱۰/۲۷ مجمع تشخیص مصلحت نظام در سال ۱۳۹۵ سقف تسهیلات تأمین مالی خارجی (فاینانس) علاوه بر باقیمانده سهمیه سالهای قبل، معادل ریالی پنجاه میلیارد (۵۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) دلار تعیین می‌شود.

دستگاه‌های اجرایی موضوع ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری و بخشهای خصوصی و تعاونی و نهادهای عمومی غیردولتی با سپردن تضمین‌های لازم به بانک‌های عامل می‌توانند از تسهیلات مذکور استفاده کنند. شورای اقتصاد بر اساس مفاد ماده (۸۲) قانون برنامه پنجساله پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۸۹/۱۰/۱۵، این تسهیلات را به طرح‌های دارای توجیه فنی، اقتصادی، مالی و زیست‌محیطی با اولویت بخشهای خصوصی و تعاونی اختصاص می‌دهد. کلیه طرح‌های مصوب که منابع آنها از محل تسهیلات تأمین مالی خارجی (فاینانس) تأمین می‌شود باید با تأیید دستگاه اجرائی ذی‌ربط، وزارت امور اقتصادی و دارایی، بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور دارای توجیه فوق‌الذکر باشد و بازپرداخت اصل و سود منابع هر یک از طرح‌ها صرفاً از محل عایدات طرح در دوران بهره‌برداری و یا منابع پیش‌بینی شده طرح در قانون بودجه زمان تصویب طرح و در صورت عدم کفایت از سهم اعتبارات آتی استان محل اجرای طرح قابل پرداخت می‌باشد.

برداشت و پرداخت از محل منابع موجود جمهوری اسلامی ایران نزد کشور تأمین‌کننده تسهیلات مالی خارجی (فاینانس) ممنوع است. دولت مکلف است تضمین‌های کافی را برای اطمینان از بازپرداخت بخش غیردولتی اخذ نماید.

ده درصد (۱۰٪) از اعتبارات این تبصره جهت طرح‌های دفاعی شامل صنایع دفاعی و بنیه دفاعی هزینه می‌گردد.

تبصره ۴-

معاونت بررسی های اقتصادی

الف- به منظور تحقق بخشی از اهداف مندرج در قانون حمایت از شرکتها و مؤسسات دانش بنیان و تجاری سازی نوآوری و اختراعات مصوب ۱۳۸۹/۸/۵ به ویژه تبصره (۲) ماده (۵) قانون مذکور معادل ریالی مبلغ دویست میلیون (۲۰۰,۰۰۰,۰۰۰) دلار از محل صندوق توسعه ملی بابت حمایت از شرکتهای دانش بنیان خصوصی و تعاونی اختصاص می یابد. مبلغ ارزی مذکور برای صندوق توسعه ملی بازگشت از منابع محسوب می شود. تبدیل دلار به ریال موضوع این بند زیر نظر بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران صورت می گیرد.

ب- به صندوق توسعه ملی اجازه داده می شود که در سال ۱۳۹۵ نسبت به اعطای تسهیلات ارزی به سرمایه گذاران بخشهای خصوصی، تعاونی و نهادهای عمومی غیردولتی برای طرحهای توسعه ای بالادستی نفت و گاز با اولویت میدان های مشترک و جمع آوری گازهای همراه با تضمین وزارت نفت و بدون انتقال مالکیت نفت و گاز موجود در مخازن و تولیدی از آنها اقدام کند.

ج- به صندوق توسعه ملی در سال ۱۳۹۵ اجازه داده می شود نسبت به اعطای تسهیلات ارزی به سرمایه گذاران بخش خصوصی و یا تعاونی برای طرحهای توسعه ای موارد مختلف حمل و نقل درون و برون شهری بدون انتقال مالکیت و با معرفی وزارت راه و شهرسازی و تضمین سازمان ها و شرکتهای تابعه و ذی ربط این وزارتخانه در قبال اخذ حق دسترسی تا استهلاك اصل سرمایه و سود آن از استفاده کنندگان اقدام کند.

د- در سال ۱۳۹۵ مبلغ پانصد میلیون (۵۰۰,۰۰۰,۰۰۰) دلار از محل صندوق توسعه ملی در اختیار بانک کشاورزی قرار می گیرد تا صرفاً برای طرحهای آبیاری تحت فشار به بخشهای خصوصی و تعاونی پرداخت شود. این اعتبار طی هشت سال از محل عواید اجرای طرح به صندوق توسعه ملی بازپرداخت می گردد. تضمین اعتبار مذکور بر عهده دولت می باشد.

تبصره ۵-

الف- به شرکتهای وابسته و تابعه وزارتخانه های نیرو، نفت، راه و شهرسازی، ورزش و جوانان، دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح، ارتباطات و فناوری اطلاعات، صنعت، معدن و تجارت و جهاد کشاورزی و سازمان انرژی اتمی ایران اجازه داده می شود با رعایت قانون نحوه انتشار اوراق مشارکت مصوب ۱۳۷۶/۶/۳۰ تا سقف یکصد هزار میلیارد (۱۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال برای اجرای طرحهای انتفاعی دارای توجیه فنی، اقتصادی و مالی خود با اولویت اجرای پروژه ها و طرحهای میدان نفت و گاز مشترک با همسایگان و مهار آبهای مرزی، طرحهای حمل و نقل به ویژه وسائط نقلیه برقی، طرحهای آبرسانی و تأمین آب، احداث و تکمیل طرحهای آب شیرین کن، تکمیل شبکه جمع آوری و انتقال فاضلاب، تصفیه خانه های آب و فاضلاب، نیروگاههای برق با اولویت پروژه های با راندمان بالا مانند تولید همزمان برق و آب شیرین و برق و گرما (CHP) و برق و گرما و سرما (CCHP) شبکه های انتقال و توزیع برق، احداث و تکمیل طرحهای نیمه تمام ورزشی، تبدیل گاز به فرآورده های شیمیایی و همچنین مناطق محروم و کمتر توسعه یافته، اوراق مشارکت ریالی و یا صکوک اسلامی و با رعایت ماده (۸۸) قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت مصوب ۱۳۸۰/۱۱/۲۷ و برای طرحهایی که به تصویب شورای اقتصاد می رسد، با تضمین خود در خصوص اصل و سود، منتشر کنند.

ب- به دولت اجازه داده می شود تا مبلغ پنجاه هزار میلیارد (۵۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال اوراق مشارکت ریالی با تضمین خود با بازپرداخت اصل و سود آن به منظور اجرای طرحهای انتفاعی دارای توجیه فنی، اقتصادی و مالی و طبق

معاونت بررسی های اقتصادی

قانون نحوه انتشار اوراق مشارکت منتشر و وجوه اخذشده را به ردیف شماره ۳۱۰۱۰۲ جدول شماره (۵) این قانون واریز کند. منابع واریزی به طرحهای تملک داراییهای سرمایه‌ای نیمه تمام مندرج در پیوست شماره (۱) این قانون اختصاص می‌یابد تا براساس مبادله موافقتنامه با سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور هزینه شود. واگذاری این اوراق به بخش دولتی اعم از شرکتهای، بانکها و سایر دستگاهها در بازار پول و قبل از سررسید ممنوع است.

ج- اوراق مشارکت فروش‌نرفته طرحهای بندهای (الف) و (ب) این تبصره، قابل واگذاری به پیمانکاران، مشاوران و تأمین‌کنندگان تجهیزات همان طرحها در سقف مطالبات معوق طرح با تأیید رئیس دستگاه اجرائی، ذی‌حساب‌ذی‌ربط و سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور است. اوراق واگذارشده، قابل بازخرید قبل از سررسید توسط بانک عامل نیست.

د- به شهرداریهای کشور و سازمانهای وابسته به آنها اجازه داده می‌شود به‌طور مشترک یا انفرادی با مجوز بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و با تأیید وزارت کشور (سازمان شهرداریها و دهیاریها) تا سقف هفتاد هزار میلیارد (۷۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال اوراق مشارکت و صکوک اسلامی با تضمین خود با بازپرداخت اصل و سود آن با رعایت قانون نحوه انتشار اوراق مشارکت و آیین‌نامه اجرائی آن توسط شهرداریها منتشر کنند. حداقل پنجاه درصد (۵۰٪) از سقف اوراق موضوع این بند به طرحهای قطار شهری اختصاص می‌یابد.

مجوز فروش اوراق مشارکت سنوات گذشته تا سقف تعیین‌شده سال صدور در سال ۱۳۹۵ نافذ است. تضمین بازپرداخت اصل و سود اوراق مشارکت برای اجرای طرحهای قطار شهری به نسبت پنجاه‌درصد (۵۰٪) دولت و پنجاه‌درصد (۵۰٪) شهرداریها با نرخ مالیاتی صفر است و تضمین پنجاه درصد (۵۰٪) سهم دولت برعهده سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور می‌باشد.

ه- دولت مجاز است اسناد خزانه اسلامی با حفظ قدرت خرید را با سررسید یک تا سه سال به‌صورت بی‌نام و یا بانام، صادر کند و به‌منظور تسویه بدهی مسجل خود بابت طرحهای تملک داراییهای سرمایه‌ای و مابه‌التفاوت قیمت تمام‌شده برق و آب با قیمت تکلیفی فروش آن در سنوات قبل به شرکتهای برق و آب مطابق ماده (۲۰) قانون محاسبات عمومی کشور مصوب ۱۳۶۶/۶/۱ به قیمت اسمی تا سقف هفتاد و پنج هزار میلیارد (۷۵,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال به طلبکاران غیردولتی واگذار کند. اسناد مزبور از پرداخت هرگونه مالیات معاف می‌باشد و به عنوان ابزار مالی موضوع قانون بازار اوراق بهادار جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۸۴/۹/۱ محسوب شده و با امضای وزیر امور اقتصادی و دارایی صادر می‌شود. اسناد خزانه اسلامی از قابلیت داد و ستد در بازار ثانویه برخوردار است و سازمان بورس و اوراق بهادار باید ترتیبات انجام معامله ثانویه آنها را در بازار بورس یا فرابورس فراهم کند. خرید و فروش این اوراق توسط بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران ممنوع است.

و- به دولت اجازه داده می‌شود در سال ۱۳۹۵ بدهیهای قطعی خود به اشخاص حقیقی و حقوقی تعاونی و خصوصی را که در چهارچوب مقررات مربوط تا پایان سال ۱۳۹۳ ایجاد شده، با مطالبات قطعی دولت (وزارتخانه‌ها و مؤسسات دولتی) از اشخاص مزبور تا مبلغ یکصد و بیست و پنج هزار میلیارد (۱۲۵,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال به‌صورت جمعی- خرجی تسویه کند. بدین منظور وزارت امور اقتصادی و دارایی، اسناد تعهدی خاصی را با عنوان «اوراق تسویه خزانه» صادر می‌کند و در اختیار اشخاص حقیقی و حقوقی خصوصی و تعاونی طلبکار و متقابلاً بدهکار قرار می‌دهد. این اسناد صرفاً به‌منظور تسویه بدهی اشخاص یادشده به دستگاههای اجرائی و شرکتهای و مؤسسات دولتی مورد استفاده قرار می‌گیرد.

معاونت بررسی های اقتصادی

ز- به منظور استمرار جریان پرداخت های خزانه داری کل کشور، به دولت اجازه داده می شود تا مبلغ یکصد هزار میلیارد (۱۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال اسناد خزانه اسلامی منتشر و اسناد مزبور را صرف تخصیص های اولویت دار ابلاغی از سوی سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور موضوع قانون بودجه سال ۱۳۹۵ کند و پرداخت این اسناد را قبل از پایان سال، از محل اعتبارات دستگاه مزبور تسویه نماید. این اسناد از مالیات معاف بوده و در بورس اوراق بهادار قابل داد و ستد می باشد.

تسویه این اسناد در سررسید، مقدم بر تمامی پرداخت های خزانه داری کل کشور می باشد و تسویه آن قبل از سررسید توسط خزانه مجاز است.

انتقال تعهدات مربوط به اسناد منتشره به سال بعد ممنوع است.

ح- به وزارت امور اقتصادی و دارایی اجازه داده می شود به منظور استفاده از دارایی های دولت برای انتشار صکوک اسلامی پیش بینی شده در این قانون و ساماندهی و مدیریت دارایی ها و اموال در مالکیت دولت و تمرکز اختیارات مربوط به نحوه نقل و انتقال اموال منقول و غیرمنقول و سایر دارایی های دولت، ضمن اجرای سامانه جامع اطلاعات اموال غیرمنقول دستگاه های اجرائی (سادا) حسب مورد نسبت به انجام اقدامات مورد نیاز برای مدیریت و استفاده از دارایی ها و اموال دستگاه های اجرائی موضوع ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری به استثنای انفال، اموال دستگاه های زیر نظر مقام معظم رهبری و موارد و مصادیق مندرج در اصل هشتاد و سوم (۸۳) قانون اساسی به منظور پشتوانه انتشار صکوک اسلامی نظیر ارزیابی توسط کارشناسان رسمی، شناسایی، تعیین و تغییر بهره بردار، واگذاری و هرگونه نقل و انتقال یا فروش اموال مذکور با تصویب هیئت وزیران اقدام کند. کلیه دستگاه های اجرائی موضوع ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری مصوب ۱۳۸۶/۷/۸ در اجرای ماده (۱۳۷) قانون محاسبات عمومی کشور و تبصره (۱۰) ماده (۶۹) قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت مکلفند ضمن همکاری لازم حداکثر ظرف مدت سه ماه از تاریخ ابلاغ این قانون نسبت به ثبت کلیه اموال غیرمنقول اعم از اراضی، املاک، ساختمان ها و فضاهای اداری در اختیار یا تصرف اعم از اینکه دارای سند مالکیت بوده یا فاقد سند مالکیت باشند، اجاره ای یا وقفی یا ملکی و ... در سامانه اقدام نمایند. صدور هرگونه مجوز برای واگذاری حق استفاده، تغییر بهره بردار، فروش اموال غیرمنقول دولتی بدون ثبت اطلاعات در سامانه مذکور و أخذ شناسه (کد) رهگیری ممنوع است.

انتشار صکوک اسلامی برای دستگاه های وابسته به قوه قضائیه، قوه مقننه و سایر نهادهای حکومتی غیر قوه مجریه و استفاده از دارایی ها و اموال این دستگاه ها حسب مورد منوط به موافقت عالی ترین مقام آنها است.

تبصره ۶-

الف- سقف معافیت مالیاتی موضوع ماده (۸۴) قانون مالیات های مستقیم مصوب ۱۳۶۶/۱۲/۳ و اصلاحات بعدی آن در سال ۱۳۹۵، مبلغ یکصد و پنجاه و شش میلیون (۱۵۶,۰۰۰,۰۰۰) ریال در سال تعیین می شود.

ب- مدت اجرای آزمایشی قانون مالیات بر ارزش افزوده مصوب ۱۳۸۷/۲/۱۷ و اصلاحات بعدی آن تا پایان سال ۱۳۹۵ تمدید می شود.

ج- وزارت نیرو از طریق شرکتهای آبفای شهری سراسر کشور مکلف است علاوه بر دریافت نرخ آب بهای شهری، به ازای هر مترمکعب فروش آب شرب مبلغ یکصد و پنجاه (۱۵۰) ریال از مشترکان آب دریافت و به خزانه داری کل کشور واریز کند. صددرد (۱۰۰٪) وجوه دریافتی تا سقف هفتصد میلیارد (۷۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال از محل حساب

معاونت بررسی های اقتصادی

مذکور صرفاً جهت آبرسانی شرب روستایی و عشایری اختصاص می یابد. اعتبار مذکور براساس شاخص کمبود آب شرب سالم بین استان های کشور در مقاطع سه ماهه از طریق شرکت مهندسی آب و فاضلاب کشور توزیع می شود تا پس از مبادله موافقتنامه بین سازمان مدیریت و برنامه ریزی استان ها و شرکتهای آب و فاضلاب روستایی استان ها هزینه شود. وجوه فوق مشمول مالیات نمی شود.

د- دولت می تواند دستگاههای اجرائی ذی ربط را موظف کند تا معافیت ها و تخفیفات مالیاتی و گمرکی را به صورت جمعی - خرجی در حسابهای مربوط ثبت نمایند.

ه- وزارت نیرو موظف است، علاوه بر دریافت بهای برق به ازای هر کیلووات ساعت برق فروخته شده، مبلغ سی (۳۰) ریال به عنوان عوارض برق در قبوض مربوطه درج و از مشترکان برق به استثنای مشترکان خانگی روستایی و چاههای کشاورزی دریافت کند. وجوه حاصله به حساب خاصی نزد خزانه داری کل کشور واریز می شود و حداکثر تا سقف هفت هزار میلیارد (۷,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال صرفاً بابت حمایت از توسعه و نگهداری شبکه های برق روستایی و تولید برق تجدیدپذیر و پاک، توسط شرکت توانیر هزینه می شود.

و- به وزارت کشور (سازمان شهرداری ها و دهیاری ها) اجازه داده می شود در سال ۱۳۹۵ بیست درصد (۲۰٪) از وجوه تبصره (۲) ماده (۳۹) قانون مالیات بر ارزش افزوده معادل هفت هزار میلیارد (۷,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال که در اختیار آن وزارتخانه قرار می گیرد را برای کمک و تأمین ماشین آلات خدماتی و عمرانی شهرهای زیر یکصد هزار نفر جمعیت و روستاها به نسبت هفتاد درصد (۷۰٪) و سی درصد (۳۰٪) هزینه کند.

ز- در سال ۱۳۹۵ به منظور تحقق درآمدهای مالیاتی و رعایت انضباط مالی، نقل و انتقال قطعی املاک به مأخذ ارزش معاملاتی به نرخ پنج درصد (۵٪) و مالیات نقل و انتقال حق واگذاری محل به مأخذ ده برابر ارزش معاملاتی ملک مربوطه به نرخ سی درصد (۳۰٪) در تاریخ انتقال از طرف مالکان عین یا صاحبان حق می باشد.

حق واگذاری محل از نظر این قانون عبارت است از حق کسب یا پیشه یا حق تصرف محل یا حقوق ناشی از موقعیت کسب و کار در حال فعالیت و بهره برداری.

کلیه پرونده های نقل و انتقال مالیاتی که تا تصویب این قانون به قطعیت نرسیده است، مشمول این حکم می باشد.

ح- اصلاحیه قانون مالیات های مستقیم مصوب ۱۳۹۴/۴/۳۱ و همچنین احکام مالیاتی قوانین رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور مصوب ۱۳۹۴/۲/۱ و الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲) در سال ۱۳۹۵ مجری می باشد.

تبصره ۷-

الف- کلیه اشخاص حقیقی و حقوقی استخراج کننده سنگ آهن که پروانه بهره برداری آنها به نام سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران (ایمیدرو) و شرکتهای تابعه است ولی فاقد قرارداد با سازمان مذکور و شرکتهای تابعه می باشند، موظفند بابت حق انتفاع پروانه بهره برداری از معادن فوق در سال ۱۳۹۵ بیست درصد (۲۰٪) مبلغ فروش محصولات خود را به حساب درآمد عمومی ردیف ۱۳۰۴۱۹ جدول شماره (۵) این قانون نزد خزانه داری کل کشور پرداخت کنند. در صورت سرمایه گذاری برای تکمیل زنجیره تولید، حق انتفاع به صورت پلکانی نزولی در طول زنجیره فرآوری، توسط شورای اقتصاد تصویب و از ابتدای سال ۱۳۹۵ وصول خواهد شد.

معاونت بررسی های اقتصادی

موارد فوق صرفاً به شرکتهایی تعلق می گیرد که زنجیره ارزش فرآوری را در داخل مجموعه همان شرکت انجام دهند. در صورتی که شرکتهای موضوع این جزء با رعایت قانون تجارت از محل سود خود اقدام به سرمایه گذاری در معادن و صنایع معدنی پایین دستی کنند به میزان ده درصد (۱۰٪) سرمایه گذاری صورت گرفته از محل سود به عنوان حق انتفاع بهره برداری محاسبه می شود.

پنجاه درصد (۵۰٪) درآمد موضوع ردیف ۱۳۰۴۲۳ از محل اعتبارات ردیف ۱۵۷-۵۳۰۰۰۰ از طریق وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی در اختیار صندوق بازنشستگی فولاد و مبلغ چهارهزار و سیصد میلیارد (۴,۳۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال از مبالغ واریزی موضوع ردیف ۱۳۰۴۱۹ این تبصره با میزان دریافتی به صورت تخصیص یافته توسط خزانه داری کل کشور از طریق ردیفهای ۸۲-۵۳۰۰۰۰ و ۱۲۰-۵۳۰۰۰۰ (هشتاد درصد (۸۰٪) سازمان توسعه نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران و بیست درصد (۲۰٪) سازمان زمین شناسی و اکتشافات معدنی کشور) در اختیار وزارت صنعت، معدن و تجارت قرار می گیرد تا جهت طرحهای اکتشافی، طرحهای پژوهشی، کاربردی، زیست محیطی و ایجاد زیرساختهای معدنی و ایمنی معدنی هزینه شود. مبلغ سیصد میلیارد (۳۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال از درآمد این جزء از طریق طرح ۱۳۰۴۰۱۱۰۰۶ صرف زیرساختهای معدنی می شود.

مالیات بر درآمد سال ۱۳۹۵ هر یک از معادن موضوع این جزء به حساب خزانه معین استان محل استقرار معدن واریز می شود.

ب- گمرک جمهوری اسلامی ایران مکلف است نسبت به استرداد حقوق ورودی کالاهای وارداتی از همان مواد و قطعات وارداتی موضوع مواد (۶۶) تا (۶۸) قانون امور گمرکی مصوب ۱۳۹۰/۸/۲۲ ظرف مدت پانزده روز از محل تنخواه دریافتی از خزانه که تا پایان سال تسویه می نماید، اقدام کند.

د- از ابتدای سال ۱۳۹۵ به قیمت خرده فروشی هر نخ سیگار وارداتی مبلغ پانصد (۵۰۰) ریال و تولید مشترک مبلغ سیصد و پنجاه (۳۵۰) ریال و تولید داخلی مبلغ یکصد (۱۰۰) ریال به عنوان عوارض اضافه می شود. وزارت امور اقتصادی و دارایی مکلف است مبالغ مزبور را از واردکنندگان و تولیدکنندگان حسب مورد اخذ و به حساب درآمد عمومی موضوع ردیف ۱۶۰۱۵۵ جدول شماره (۵) این قانون واریز نماید.

ه-

تبصره ۸- به وزارت نیرو اجازه داده می شود کل هزینه های مربوط به تهیه و نصب کنتور حجمی یا هوشمند چاههای کشاورزی را از محل اعتبارات طرحهای «تعادل بخشی، تغذیه مصنوعی و کنترل سیل پیوست شماره (۱) این قانون» پرداخت کند.

تبصره ۹-

الف- به دانشگاهها و مؤسسات آموزشی و پژوهشی و پارکهای علم و فناوری اجازه داده می شود تا سقف درآمد اختصاصی سال ۱۳۹۴ نسبت به اخذ تسهیلات از بانکها اقدام کنند و در جهت تکمیل طرحهای تملک دارایی های سرمایه ای خود استفاده نمایند و نسبت به بازپرداخت اقساط از محل درآمد اختصاصی خود اقدام کنند.

تبصره ۱۰-

معاونت بررسی های اقتصادی

الف- شرکتهای بیمه‌ای مکلفند مبلغ دوهزار و پانصد میلیارد (۲,۵۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال از اصل حق بیمه شخص ثالث دریافتی را طی جدولی که براساس فروش بیمه (پرتفوی) هر یک از شرکتهای تعیین و به تصویب شورای عالی بیمه می‌رسد به صورت هفتگی به درآمد عمومی ردیف ۱۶۰۱۱۱ جدول شماره (۵) این قانون نزد خزانه‌داری کل کشور واریز کنند. وجوه واریزی در اختیار نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران قرار می‌گیرد تا در امور منجر به کاهش تصادفات موضوع ردیف ۲۰-۵۳۰۰۰۰ جدول شماره (۹) این قانون هزینه شود. بیمه مرکزی جمهوری اسلامی ایران موظف به نظارت بر اجرای این بند است. وجوه واریزی شرکتهای بیمه موضوع این بند به عنوان هزینه قابل قبول مالیاتی محسوب می‌شود.

ب- مدت اجرای آزمایشی قانون اصلاح قانون بیمه اجباری مسئولیت مدنی دارندگان وسایل نقلیه موتوری زمینی در مقابل شخص ثالث مصوب ۱۳۸۷/۴/۱۶ و اصلاحات بعدی آن تا زمان لازم‌الاجراء شدن قانون جدید تمدید می‌شود.

تبصره ۱۳-

د- به دولت اجازه داده می‌شود تا اعتبارات مورد نیاز اجرای بند (۸-۲) سیاست‌های کلی علم و فناوری ابلاغی مقام معظم رهبری و توسعه اقتصاد دانش‌بنیان منطبق بر سیاست‌های اقتصاد مقاومتی را از محل جابجایی اعتبارات مصوب ردیفهای مندرج در قانون بودجه ۱۳۹۵ هر دستگاه تأمین و به شرح مندرج در جدول (۱۴) این قانون به دستگاه اجرائی ذی‌ربط اختصاص دهد و پس از مبادله موافقتنامه با سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور هزینه شود.

ه- مبلغ سیزده هزار و پانصد میلیارد (۱۳,۵۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال جهت پرداخت سهم دولت و تقویت صندوق بیمه محصولات کشاورزی از محل منابع ماده (۱۰) قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت و ماده (۱۲) قانون تشکیل سازمان مدیریت بحران کشور

و- کلیه بانکهای کشور اعم از دولتی، غیردولتی و مؤسسات مالی و صندوق‌های حمایتی که به بخش کشاورزی تسهیلات پرداخت نموده‌اند، موظفند بازپرداخت وامهای اشخاص حقیقی و حقوقی غیردولتی که دچار خسارت خشکسالی یا سرمازدگی یا آفات و بیماری‌های همه‌گیر و یا حوادث غیرمترقبه و یا آتش‌سوزی غیرعمدی شده باشند را با تأیید کارگروهی متشکل از نمایندگان جهادکشاورزی شهرستان، بانک مربوطه در شهرستان، صندوق بیمه کشاورزی شهرستان و فرمانداری شهرستان مشروط به تأمین بار مالی اضافی از محل اعتبارات ماده (۱۲) قانون تشکیل سازمان مدیریت بحران کشور و اعتبارات پیش‌بینی نشده قانون بودجه به مدت سه سال امهال کنند.

تبصره ۱۴-

در اجرای قانون هدفمندکردن یارانه‌ها مصوب ۱۳۸۸/۱۰/۱۵ به دولت اجازه داده می‌شود در سال ۱۳۹۵ منابع مالی حاصل از اصلاح قیمت کالاها و خدمات موضوع قانون مذکور تا مبلغ چهارصد و هشتاد هزار میلیارد (۴۸۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال و ردیفهای یارانه‌ای این قانون با استفاده از انواع روشهای پرداخت نقدی و غیرنقدی به خانوارهای هدف و نیازمند، توزیع و همچنین برای ارائه خدمات حمایتی و کمک به بخش تولید اقدام نماید.

الف- دولت موظف است در سال ۱۳۹۵ یارانه نقدی خانوارهایی که سرپرست آنها مشمول عناوین زیر هستند را حذف کند:

معاونت بررسی های اقتصادی

- ۱- کلیه تجار و صاحبان مشاغل آزاد که درآمد سالانه آنها حداقل سیصد و پنجاه میلیون (۳۵۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال باشد.
- ۲- نمایندگان مجلس شورای اسلامی، قضات و اعضای هیأت علمی دانشگاهها و مؤسسات آموزشی و پژوهشی دولتی و غیردولتی، پزشکان و دندانپزشکان
- ۳- کلیه کارکنان دولت و قوای سه گانه و شهرداریها و کلیه مؤسسات عمومی و مؤسسات غیردولتی و کلیه کارکنان نیروهای مسلح و بازنشستگان کشوری و لشکری و کلیه حقوق بگیران و مستمری بگیران مشمول تأمین اجتماعی و همه دریافت کنندگان حقوق و مستمری بخش دولتی و غیردولتی که دریافتی سالانه آنها بیش از سیصد و پنجاه میلیون (۳۵۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال باشد.
- ۴- کلیه مدیران و اعضای هیأت مدیره و بازرسان شرکتهای دولتی و غیردولتی و وابسته به دولت و نهادهای عمومی غیردولتی و کلیه مدیران و اعضای هیأت مدیره و رؤسا و معاونان مناطق و شعب بانکها و بیمه ها و مؤسسات مالی و اعتباری و کلیه کارکنان اشخاص حقوقی دولتی و غیردولتی که دریافتی سالانه آنها بیش از سیصد و پنجاه میلیون (۳۵۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال باشد.
- ۵- کلیه ایرانیان مقیم خارج از کشور
- ۶- کلیه اشخاصی که در سه دهک بالای درآمدی کشور هستند و در موارد فوق، ذکر نشده اند.
- ب- از ابتدای تیرماه ۱۳۹۵ پرداخت یارانه به اشخاص مشمول این تبصره تصرف در اموال عمومی بوده و جرم محسوب می شود.
- ج- دریافت یارانه توسط افرادی که به موجب این تبصره استحقاق دریافت یارانه را ندارند مستوجب جریمه نقدی به میزان دو برابر مبلغ دریافتی می باشد.
- د- در اجرای سیاست های کلی اقتصاد مقاومتی و تقویت تولید ملی منابع حاصل از اجرای بند (الف) این تبصره به شرح زیر هزینه می گردد:
- ۱- سی درصد (۳۰٪) جهت یارانه سود تسهیلات اشتغال با اولویت خانوارهای تحت پوشش کمیته امداد حضرت امام خمینی (ره) و بهزیستی و ایثارگران و رزمندگان معسر و فارغ التحصیلان دانشگاهی و جوانان
- ۲- سی و پنج درصد (۳۵٪) جهت پرداخت یارانه سود تسهیلات به واحدهای کوچک و متوسط صنعتی، معدنی، کشاورزی، خدمات فنی و مهندسی، گردشگری و صادراتی
- ۳- پانزده درصد (۱۵٪) جهت حمایت از نوسازی صنایع با رویکرد کاهش مصرف شدت انرژی
- ۴- بیست درصد (۲۰٪) جهت ارائه مشوقها و زیرساخت های صادراتی
- آیین نامه اجرائی این بند توسط کارگروهی متشکل از وزیران صنعت، معدن و تجارت، تعاون، کار و رفاه اجتماعی و رئیس سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور ظرف مدت یک ماه تهیه و به تصویب هیأت وزیران می رسد.
- ه- دولت موظف است در تشخیص خانوارهای سه دهک اول درآمدی تعداد جمعیت خانوار را مورد توجه قرار دهد.
- و- وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی موظف است هر سه ماه یکبار گزارش اجرای این تبصره را به مجلس شورای اسلامی ارائه کند.

معاونت بررسی های اقتصادی

ز- کلیه کسانی که واجد شرایط دریافت یارانه هستند می توانند به دولت اجازه دهند که یارانه آنها را به افراد نیازمند خاص یا عام یا طرحهای عمرانی استانی انتقال دهند.

ح- دولت مکلف است حداکثر چهارماه پس از تصویب این قانون کلیه وسایل نقلیه سبک و سنگین اعم از بنزینی، نفت گاز (گازوئیلی) و دوگانه سوز را به کارت سوخت مجهز کند و از آن تاریخ، عرضه هرگونه سوخت به کلیه وسایل نقلیه صرفاً با استفاده از کارت مذکور و براساس بندهای زیر انجام می پذیرد:

- ۱- هزینه واگذاری کارت هوشمند سوخت از مالک خودرو دریافت شود.
- ۲- قیمت انواع سوخت برابر قیمت آنها در پایان سال ۱۳۹۴ با رعایت بندهای این تبصره خواهد بود.
- ۳- در صورتی که وسیله نقلیه با استفاده از کارت سوخت جایگاه و یا مازاد بر سهمیه تعیین شده توسط دولت (سهمیه پایه) سوخت گیری کند، بهای سوخت تحویلی براساس قیمت تمام شده خواهد بود.
- ۴- قیمت تمام شده موضوع این تبصره عبارت است از قیمت تحویل در بندر (فوب) خلیج فارس به اضافه هزینه های جانبی شامل ریزش، تبخیر، بیمه، انتقال، حمل، توزیع و عوارض قانونی موضوع جزء (۲) تبصره ماده (۱۶) و بند (ج) ماده (۳۸) قانون مالیات برارزش افزوده و نرخ کارمزد مناسب پرداختی به جایگاهداران که توسط دولت تعیین می شود.

ط- دولت موظف است پس از تصویب این قانون نسبت به ثبت نام افرادی که موفق به ثبت نام برای دریافت یارانه نشده اند اقدام و پس از ثبت نام نسبت به پرداخت یارانه آنان اقدام کند. ثبت نام در فرمانداری ها انجام می شود.

تبصره ۱۵-

الف- شرکتهای تولید نیروی برق حرارتی و شرکتهای برق منطقه ای مکلفند منابع تعیین شده در بودجه مصوب سالانه خود را به ترتیب به شرکت مادر تخصصی تولید نیروی برق حرارتی و شرکت توانیر بابت رد دیون و یا سرمایه گذاری در توسعه نیروگاه حرارتی و توسعه شبکه انتقال کشور پرداخت کند. شرکتهای فروشنده برق نیروگاههای آبی موظفند تمام وجوه حاصل از فروش انرژی های برق خود را پس از وضع هزینه های تولید برای سرمایه گذاری در توسعه نیروگاه برق آبی به مصرف برسانند. وجوه پرداختی توسط شرکتهای یاد شده برای سرمایه گذاری موضوع این بند به عنوان هزینه قابل قبول مالیاتی محسوب می شود. دستورالعمل حسابداری این بند با رعایت مقررات قانونی مربوط به تصویب وزرای امور اقتصادی و دارایی و نیرو می رسد.

ب- نقل و انتقال اموال و دارایی ها و قراردادهای بین شرکت مادر تخصصی توانیر و شرکتهای توزیع نیروی برق از پرداخت هرگونه مالیات معاف می باشد.

تبصره ۱۶- به دولت اجازه داده می شود برای تسریع در اجرای سیاست های کلی اقتصاد مقاومتی به منظور تأمین اعتبار مورد نیاز پروژه های مصوب ستاد فرماندهی اقتصاد مقاومتی، علاوه بر اعتباراتی که در بودجه دستگاههای اجرائی منظور شده است، نسبت به استفاده از منابع بودجه حداکثر تا ده درصد (۱۰٪) اعتبارات هزینه ای (به استثنای فصول اول و ششم) و پنج درصد (۵٪) اعتبارات طرحهای تملک دارایی های سرمایه ای به پیشنهاد سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور و تصویب ستاد فرماندهی اقتصاد مقاومتی برای تأمین اعتبار اجرای برنامه ها، طرحها و پروژه های اقتصادی مورد استفاده قرار دهد.

تبصره ۱۷-

کلیه دستگاههای اجرائی مشمول ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری مجازند تا دودرصد (۲٪) از اعتبارات خود را به منظور فرهنگ سازی، به ویژه در بخش بنیان های اقتصاد مقاومتی و مقابله با آسیبهای اجتماعی- فرهنگی از طریق سازمان صدا و سیما هزینه کنند.

تبصره ۱۸-

دستگاههای اجرایی موضوع ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری و قراردادهای پیمانکاری مکلفند حداکثر تا پایان ماه بعد از تاریخ دریافت صورت وضعیت یا صورتحساب حسب مورد، مالیات متعلق به قراردادهای پیمانکاری مربوط به پیمانکار را پرداخت نمایند. در غیر این صورت، حسب درخواست مؤدی (پیمانکار)، اصل مالیات و جریمه های متعلق از طریق عملیات اجرائی از کارفرما وصول و به حسابهای تعیین شده سازمان امور مالیاتی کشور واریز می شود. در این صورت اصل مالیات وصولی به حساب مؤدی ذی ربط منظور و حسب مقررات مربوط به مؤدی مزبور مسترد خواهد شد.

جریمه استتکاف کارفرما، معادل ده درصد (۱۰٪) مالیات پرداخت نشده محاسبه و مطالبه می شود. همچنین تأخیر در پرداخت مالیات های موضوع این تبصره در موارد مقرر موجب تعلق جریمه به میزان دو درصد (۲٪) در ماه نسبت به مالیات پرداخت نشده از زمان انتظار مهلت تسلیم اظهارنامه یا سررسید پرداخت مالیات، هرکدام که مقدم باشد، است. در این صورت پیمانکاران و مهندسان مشاور در رابطه با پرداخت مالیات متعلق و جرائم مذکور مسئولیتی نخواهند داشت.

تبصره ۱۹-

به دولت اجازه داده می شود در سال ۱۳۹۵ اموال غیرمنقول دولتی را که بهره بردار آن وزارت راه و شهرسازی است و واگذاری آنها مشمول سیاست های کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی نمی باشد و مصارف آنها نیز از مصادیق جزء (۲) بند (د) سیاست های کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی نیست با رعایت قوانین موضوعه کشور تا سقف پنجاه هزار میلیارد (۵۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال به فروش رسانده و درآمد حاصله را جهت افزایش سرمایه بانک مسکن اختصاص دهد.

تبصره ۲۱-

کلیه بانکها و مؤسسات اعتباری که در چهارچوب نظام بانکداری الکترونیک فعالیت دارند موظفند دو درصد (۲٪) درآمد حاصل از دریافتی بابت تراکنش ها در نظام بانکداری الکترونیک را به حساب خزانه داری کل کشور واریز کنند. معادل مبلغ واریزی تا سقف مبلغ سه هزار و ششصد و پنجاه میلیارد (۳,۶۵۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال از محل ردیف ۱۵۱ - ۵۳۰۰۰۰ جدول شماره (۹) این قانون به مصرف می رسد.

تبصره ۲۲-

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران موظف است کلیه وجوه ارزی مسترد شده ناشی از طرح دعاوی در مراجع بین المللی و کشورهای خارجی مربوط به قراردادهای نظامی قبل و بعد از پیروزی انقلاب اسلامی تا سقف پنجاه هزار میلیارد

معاونت بررسی های اقتصادی

(۵۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال را به ردیف درآمدی ۱۶۰۱۶۵ جدول شماره (۵) این قانون واریز کند. معادل مبلغ واریزی از محل ردیفها و جداول مربوطه در این قانون به مصرف می‌رسد.

تبصره ۲۳-

دولت مکلف است معادل بدهی حسابرسی شده شرکت خدمات هوایی کشور به دولت و شرکتهای دولتی را با مطالبات از شرکت مذکور به استثنای بدهیهای مالیاتی تا سقف ده هزار میلیارد (۱۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال تهاتر کند.

خزانه داری کل کشور مکلف است معادل مبلغ تهاتر مذکور را به حساب بستانکار و بدهکار دستگاههای اجرائی ذی ربط و شرکتهای دولتی مربوطه منظور و با آنها تسویه کند.

تبصره ۲۵-

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مجاز است ایران چکهای مورد نیاز کشور را پس از تصویب شورای پول و اعتبار تولید و با مسدود کردن معادل ریالی آن تحت نظارت هیأت نظارت اندوخته اسکناس (موضوع ماده ۲۱ قانون پولی و بانکی کشور) منتشر کند.

تبصره ۲۶-

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مکلف است پانزده هزار میلیارد (۱۵,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال مانده تسهیلات قرض الحسنه بانکی و رشد مبلغ مزبور را به تفکیک ده هزار میلیارد (۱۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال به کمیته امداد امام خمینی (ره) و سه هزار میلیارد (۳,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال به سازمان بهزیستی با معرفی دستگاههای ذی ربط به مددجویان و کارفرمایان طرحهای اشتغال مددجویی و دو هزار میلیارد (۲,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال در اختیار ستاد مردمی رسیدگی به امور ديه و کمک به زندانیان نیازمند قرار می‌گیرد تا به خانواده‌های معسر زندانیان پرداخت کند. در صورتی که هر یک از دستگاههای مشمول نتوانند به هر میزان از سهمیه تسهیلات خود تا پایان آذرماه ۱۳۹۵ استفاده نمایند، سهمیه مزبور به دیگر دستگاههای مشمول تعلق می‌گیرد.

تبصره ۲۸-

به منظور افزایش سرمایه بانکهای کشاورزی، ملی و سپه، به بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران اجازه داده می‌شود هزینه‌های تأمین مالی منابعی که از محل تسهیلات و خطوط اعتباری بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران توسط بانکهای مذکور تا پایان سال ۱۳۹۴ محاسبه و در حسابها ثبت شده است را تا سقف پنجاه هزار میلیارد (۵۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال به حساب افزایش سرمایه دولت در آن بانکها منظور کند. سهم هریک از بانکها توسط کارگروهی متشکل از رئیس کل بانک مرکزی، وزیر امور اقتصادی و دارایی و رئیس سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور تعیین می‌شود.

تبصره ۳۳-

آیین نامه‌های اجرائی مورد نیاز این قانون حداکثر ظرف مدت سه ماه پس از تصویب آن تهیه می‌شود و به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

تبصره ۳۴-

کلیه احکام مندرج در این قانون صرفاً مربوط به سال ۱۳۹۵ است.

۷- منابع

۱. قوانین بودجه سال های ۱۳۹۵-۱۳۹۴ کل کشور.
۲. گزیده آمارهای اقتصادی، بانک مرکزی، بهمن ۱۳۹۴.
۳. لایحه بودجه سال ۱۳۹۵ کل کشور.
۴. نماگرهای اقتصادی، بانک مرکزی، فصل سوم ۱۳۹۴.